

Επιτακτική ανάγκη η ολιστική ανάταξη του σιδηροδρόμου

2025/03/09 11:15 στην κατηγορία ΓΝΩΜΗ

Ως αποτέλεσμα του τραγικού δυστυχήματος των Τεμπών που πλήγωσε την κοινωνία, τις καταστροφικές επιπτώσεις των καιρικών φαινομένων “Daniel” και “Elias” στο κομμάτι των υποδομών της Θεσσαλίας του σιδηροδρομικού δικτύου, τα όσα αναφέρονται στο πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, τα μεγαλειώδη συλλαλητήρια, καθώς και τις πρόσφατες εξαγγελίες του Πρωθυπουργού, είναι πέραν από σαφές ότι καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ολιστικής ανάταξης του σιδηροδρομικού τομέα της χώρας μας.

Υπό αυτό το πρίσμα, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση -το ταχύτερο δυνατό- ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου -ενός «οδικού χάρτη»- αποτελεί μονόδρομο.

Τα βήματα αυτού του σχεδίου ανάταξης χαρτογραφούνται και αποτυπώνονται ως εξής:

- 1.** Άμεση ενεργοποίηση της νέας εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ», με οριστικοποίηση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και διακρατική συμφωνία για την πρόσληψη Τεχνικού Συμβούλου, του οποίου οι θέσεις και οι ρόλοι προβλέπονται ούτως ή άλλως στο Οργανόγραμμα της νέας εταιρείας.
- 2.** Η «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ» θα πρέπει να αναλάβει η ίδια -και όχι το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών- το έργο αποκατάστασης των ζημιών του δικτύου, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό και τη διασφάλιση της ποιοτικής αποπεράτωσης του το συντομότερο δυνατό.
- 3.** Στο Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών θα πρέπει να δημιουργηθεί θέση είτε Αναπληρωτή Υπουργού είτε Υφυπουργού, με αποκλειστικό αντικείμενο τον σιδηρόδρομο και τα μέσα σταθερής τροχιάς, με δικαίωμα υπογραφής.
- 4.** Σύσταση Ομάδας Στρατηγικού Σχεδιασμού & Συντονισμού (Task Force) με ξεκάθαρη αποστολή την αυστηρή επίβλεψη του έργου ανάταξης του ελληνικού σιδηροδρόμου και η οποία θα αναφέρεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, ο οποίος με δηλώσεις του ανέλαβε προσωπικά την ευθύνη εκσυγχρονισμού του ελληνικού σιδηροδρόμου ώστε να είναι απόλυτα ασφαλής.
- 5.** Τροποποίηση του νόμου 4412 περί δημοσίων συμβάσεων ώστε να απλοποιηθούν και

να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αναθέσεων κατασκευής των έργων για τον σιδηρόδρομο λόγω του κατεπείγοντος και της σημασίας των σιδηροδρομικών μεταφορών για την οικονομία της χώρας και την εξυπηρέτηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου.

6. Να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στα έργα που αφορούν τον κεντρικό σιδηροδρομικό άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, τα οποία θα πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα στο 1ο τρίμηνο του 2027. Έργο δύσκολο σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά όχι ακατόρθωτο αν γίνουν όλα αυτά που προτείνονται στον παρόντα οδικό χάρτη. Το έργο αυτό, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την αποκατάσταση των ζημιών στους κάθετους άξονες Λάρισας-Βόλου και Παλαιοφαρσάλου-Καλαμπάκας.

7. Για την πιο αποτελεσματική και ταχεία αποκατάσταση των ζημιών και τη θέση σε εφαρμογή όλων των απαραίτητων τεχνικών μέσων προτείνεται είτε να διακοπεί η λειτουργία της γραμμής Αθήνα-Θεσσαλονίκη (πλην προαστιακών γραμμών) είτε να μειωθεί η συχνότητα των δρομολογίων. Παράλληλα, προτείνεται να συνεχίσει η λειτουργία των εμπορευματικών μεταφορών χωρίς μείωση δρομολογίων αλλά σε ώρες που να μην εμποδίζεται η εκτέλεση των έργων επί του δικτύου. Εξυπακούεται ότι προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι ανωτέρω τροποποιήσεις είναι απαραίτητη η συμφωνία με την Hellenic Train και τις άλλες εταιρείες μεταφορών εμπορευμάτων που αξιοποιούν το δίκτυο.

8. Επιτάχυνση της ολοκλήρωσης του έργου αποκατάστασης των Αυτόματων Σιδηροδρομικών Ισόπεδων Διαβάσεων της Β. Ελλάδας που αποτελούν σήμερα αιτίες συχνών ατυχημάτων.

9. Υλοποίηση σχεδίου αποκατάστασης και έναρξη των έργων αποκατάστασης του τμήματος Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης του δικτύου, ώστε να καλυφθούν Δράμα, Ξάνθη, Καβάλα με στόχο την ολοκλήρωσή του μέχρι έως τις 31/12/2028. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος η Διεύθυνση Έργων της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ» θα πρέπει να προχωρήσει σε κατάτμηση του έργου και να το αναθέσει σε διάφορους εργολάβους. Σημαντικός στόχος είναι επίσης η διασύνδεση κρίσιμων υποδομών, όπως λιμάνια και ΒΙΠΕ, με το σιδηροδρομικό δίκτυο.

10. Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού στην «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ» και καθιέρωση κινήτρων (κυρίως οικονομικών) για την προσέλκυση νέων με σκοπό την ποιοτική ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού.

11. Άμεση ενεργοποίηση και εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας με τους Γερμανικούς Σιδηροδρόμους (DB), πρωτοβουλίας που υλοποιήθηκε υπό την Προεδρία μου, παρουσία του τότε Αντικαγκελάρου της Γερμανίας και του Έλληνα Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών στη Θεσσαλονίκη, το οποίο προβλέπει την ενίσχυση της τεχνογνωσίας στο Εκπαιδευτικό Κέντρο του ΟΣΕ για κάθε σιδηροδρομική ειδικότητα

(π.χ. Σταθμάρχες κλειδούχοι, μηχανοδηγοί, ηλεκτρολόγοι κ.α.), την δημιουργία και άλλων σιδηροδρομικών ειδικοτήτων, την αποστολή προσωπικού της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ» στη Γερμανία για θεωρητική και πρακτική μετεκπαίδευση, καθώς και την προμήθεια ειδικών εργαλείων πρακτικής εκπαίδευσης των μηχανοδηγών μας όπως π.χ. σύγχρονων προσομοιωτών. Πρόκειται μάλιστα για μια πρωτοβουλία που απαντά στην ανάγκη που διατυπώνεται στο πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ σχετικά με τη βελτίωση της εκπαίδευσης του προσωπικού τόσο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΕ» όσο και των μηχανοδηγών της Hellenic Train.

12. Προμήθεια καταγραφικών συρμών τόσο για τον έλεγχο των σιδηροτροχιών και γενικά της υποδομής όσο και του συστήματος ηλεκτροδότησης των συρμών.

Συμπερασματικά, εκ της εμπειρίας μου ως τ. Προέδρου του ΟΣΕ, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο για τον ελληνικό σιδηρόδρομο, είμαι βαθιά πεπεισμένος ότι η ευλαβική υλοποίηση όλων των ανωτέρω βημάτων του «Οδικού Χάρτη» (που ενδεικτικά περιλαμβάνουν πλήρη λειτουργία των συστημάτων σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, ECTS και GSMR) αποτελεί προϋπόθεση ώστε να καταστεί δυνατή η ουσιαστική ανάταξη και ο αποτελεσματικός εκσυγχρονισμός του ελληνικού σιδηροδρομικού τομέα, προκειμένου να αποκτήσει η Ελλάδα σύγχρονο σιδηρόδρομο εντεταγμένο στα διευρωπαϊκά δίκτυα, που θα διασφαλίζει την ασφαλή μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων και να εξυπηρετεί την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και τον στρατηγικό στόχο μετατροπής της Ελλάδας σε διεθνή κόμβο μεταφορών.

Γιάννος Γραμματίδης,

τέως Πρόεδρος ΟΣΕ